

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

на тему: **«Облік і контроль розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування (на прикладі ТОВ «Союз»)**

Виконавець:

студент 62 групи Центру вечірньої форми навчання
Чупрікова Юлія Андріївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник:

канд.екон.наук, старший викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Яцунська Олеся Сегіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Оплата праці – є основою соціально-трудових відносин у суспільстві та головним чинником, що визначає рівень економічного та соціального стану країни. Вона зачіпає інтереси працівників, підприємств та держави, тому що виступає основним джерелом доходу для робітників, вагомою статтею витрат підприємства і є базою для нарахування єдиного соціального внеску й утримання податку на доходи фізичних осіб та військового збору. Теоретичні та практичні аспекти питань розрахунків з оплати праці є актуальними, оскільки заробітна плата – це одна з найважливіших та найскладніших економічних категорій.

Мета дослідження. Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних питань обліку та контролю розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування у ТОВ «Союз», визначення та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення системи обліку і контролю оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Завдання дослідження:

- визначити економічну сутність поняття «заробітна плата», її функції, види та форми оплати праці;
- дослідити нормативно-правову базу регулювання оплати праці та її обліку;
- розглянути порядок відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування;
- вивчити проблемні питання розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування;
- дослідити організаційно-економічну характеристику підприємства;
- з'ясувати порядок нарахування і виплати заробітної плати на досліджуваному підприємстві;
- визначити методику обліку і звітності розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві ТОВ «Союз»;
- сформулювати мету, задачі та джерела контролю з обліку заробітної плати;
- оцінити систему внутрішнього контролю на підприємстві;
- провести аналіз фонду оплати праці працівників;
- побудувати економіко-математичну модель оцінки впливу номінальної заробітної плати, номінального ВВП України та індексу споживчих цін на реальну заробітну плату;
- запропонувати шляхи вдосконалення системи розрахунків з оплати праці та системи внутрішнього контролю на підприємстві.

Об'єкт дослідження процес обліку та контролю розрахунків з оплати праці у ТОВ «Союз».

Предмет дослідження організація обліку та контролю розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві.

Методи дослідження. У процесі написання дипломної роботи застосовувалися наступні методи дослідження: аналіз – для виділення і вивчення окремих частин об'єктів дослідження; синтез – для узагальнення різних аспектів

обліку розрахунків з оплати праці; порівняльно-правовий – для дослідження нормативно-правової бази; порівняння та групування – для зіставлення даних і визначення залежності; відносних і середніх величин – для визначення відносного і абсолютного відхилення показників; прийоми економіко-математичного моделювання.

Під час проведення аналізу та побудови економіко-математичної моделі застосовувалася програма Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження стали наукові публікації вітчизняних вчених з питань обліку, контролю та аналізу розрахунків з оплати праці, законодавчі та нормативні акти України, Міжнародні стандарти фінансової звітності, дані Державної служби статистики України, навчальні посібники, первинні документи, облікові реєстри, статистична та фінансова звітність ТОВ «Союз».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (68 найменувань) та 20 додатків. Загальний обсяг роботи становить 78 сторінок. Основний зміст викладено на 68 сторінках. Робота містить 13 таблиць, 9 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано тези доповіді: «Деякі проблемні питання складання звітності щодо суми нарахованого єдиного соціального внеску» // Сучасні проблеми і перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в умовах глобалізації економіки: матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (02 грудня 2017 р). / відп. ред. І.Б. Садовська. – Вип. 11. – Ч. 1. – Луцьк: РВВ Луцький національний технічний університет, 2017. – 296 с.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи обліку розрахунків з оплати праці**» визначено економічну сутність поняття «заробітна плата», її функції, види та форми оплати праці; досліджено нормативно-правову базу регулювання оплати праці та її обліку; розглянуто порядок відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; вивчено проблемні питання розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування.

У другому розділі «**Організація обліку розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування у ТОВ «Союз»**» досліджено організаційно-економічну характеристику підприємства; з'ясовано порядок нарахування і виплати заробітної плати на досліджуваному підприємстві; визначено методику обліку і звітності розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування на підприємстві; запропоновано шляхи вдосконалення системи розрахунків з оплати праці у ТОВ «Союз».

У третьому розділі «**Контроль та аналіз розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування: сучасний стан та напрями вдосконалення**» сформульовано мету, задачі та джерела контролю з обліку заробітної плати; оцінено систему внутрішнього контролю на підприємстві; проведено аналіз фонду оплати праці працівників; побудовано економіко-

математичну модель оцінки впливу номінальної заробітної плати, номінального ВВП України та індексу споживчих цін на реальну заробітну плату; запропонувати шляхи вдосконалення системи внутрішнього контролю на підприємстві.

ВИСНОВКИ

Розрахунки з оплати праці – це один з найскладніших та найголовніших ділянок обліку на підприємстві. Повнота, своєчасність та правильність розрахунків з персоналом є головним завданням системи обліку та контролю оплати праці.

Визначивши теоретичні аспекти та оглянувши нормативно-правову базу регулювання оплати праці можна узагальнити наступну інформацію.

Відповідно до законодавчих актів України заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу. В залежності від особливостей робочого процесу на підприємствах встановлюються дві основні форми оплати праці: почасову та відрядну.

Основою організації оплати праці є тарифна система, що включає тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і тарифно-кваліфікаційні характеристики. Згідно з Податковим кодексом України заробітна плата поділяється на основну, додаткову та інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Регулювання оплати праці здійснюється на різних рівнях законодавчими та нормативними актами України, генеральною, галузевими та територіальними угодами, а також колективними і трудовими договорами. Заробітна плата працівників не може бути нижче законодавчо встановленого мінімального розміру, який в 2017 році становить 3200 грн. На законодавчому рівні також передбачено доплати за понаднормативні та особливі умови праці.

Було розглянуто порядок відрахувань на загальнообов'язкове державне соціальне страхування і визначено, що платниками єдиного соціального внеску є всі роботодавці, які використовують найману працю. Базою для нарахування є фонд оплати праці і деякі виплати, які до нього не входять. Законодавством встановлено ставки ЄСВ (основна ставка 22%), максимальний на мінімальний рівень бази нарахування.

Визначено проблемні питання розрахунків з оплати праці. Багато з них потребують вирішення на законодавчому державному рівні, а деякі стосуються організації розрахунків на підприємствах.

Об'єктом дослідження дипломної роботи є ТОВ «Союз», яке надає послуги в сфері поводження з відходами. Штатна чисельність чоловік – 210. На підприємстві встановлена погодинна форма оплати праці. Згідно з аналізом основних показників діяльності було встановлено, що підприємство є фінансово стійким, платоспроможним і незалежним.

Облік заробітної плати ведеться на рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам». Відповідно до нормативних документів створюється резерв відпусток, який обліковується на рахунку 471 «Забезпечення виплат відпусток».

Порядок нарахування, виплати та обліку розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування відбуваються згідно чинного законодавства та внутрішніх документів підприємства. Проте є декілька недоліків, згідно з якими запропоновано:

1. скласти облікову політику підприємства державною мовою та відобразити у ній всі принципові питання щодо обліку розрахунків з працівниками і, насамперед, створення резерву відпусток;
2. вести автоматизований облік робочого часу, де кожний працівник буде фіксувати час свого прибуття та уходу з роботи, що дозволить підвищити трудову дисципліну та буде запобігати помилкам в таблиці обліку робочого часу;
3. запровадити в програмі «1С: Зарплата та управління персоналом для України» додатковий документ, який на основі даних про зарплату працівників і ставок єдиного соціального внеску, буде нараховувати суму резерву відпусток кожного місяця;
4. з метою скорочення часу, який витрачається на перерахування резерву відпусток запропоновано додати нову форму звіту, яка буде робити це автоматично на підставі даних з програми.

Встановлено, що контроль є однією із функцій управління господарською діяльністю підприємства. Основною метою внутрішнього контролю оплати праці є визначення достовірності облікових і звітних даних стосовно нормування, документування, нарахування, утримання й розрахунків з оплати праці. Основними джерелами внутрішнього контролю є нормативно-правові акти та внутрішні документи підприємств.

У ТОВ «Союз» відсутній окремий підрозділ, який здійснює внутрішній контроль. Відповідальним за контроль на підприємстві є головний бухгалтер.

Був проведений тест системи внутрішнього контролю і встановлено, що внутрішній контроль на підприємстві є задовільним і виконує функції, які на нього покладені. Але були знайдені деякі недоліки і запропоновані шляхи їх подолання:

1. укласти на підприємстві колективний договір, що дозволить зобов'язати працівників виконувати всі вимоги з охорони праці, підтримувати належну дисципліну, запобігати конфліктам і спорам, які можуть виникнути в трудовому колективі, та врегульовувати їх;
2. проводити річний перерахунок податку на доходи фізичних осіб, щоб не допустити помилок у розрахунках з бюджетом;
3. впровадити контрольний документ, який буде працювати як «калькулятор індексації», розраховуючи величину індексації працівників на основі базового місяця та заробітної плати, які будуть тягнутися безпосередньо зі штатного розпису, і індексів інфляції, що дасть змогу своєчасно перевіряти правильність розрахунку індексації.

Проведений факторний аналіз фонду оплати праці показав, що на фонд зарплати впливають середньооблікова чисельність працівників та середньорічна заробітна плата одного працівника.

Підсумовуючи результати проведеного кореляційно-регресійного аналізу показників номінальної заробітної плати, номінального ВВП України, і індексу

споживчих цін на реальну заробітну плату встановлено, що побудована модель є значущою. Критерії статистичної вірогідності і точності даних свідчать про рівень адекватності.

АНОТАЦІЯ

Чупрікова Ю. А. «Облік і контроль розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування (на прикладі ТОВ «Союз»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного спрямування «Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю». – Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018 рік.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку та контролю розрахунків з оплати праці та відрахувань на обов'язкове страхування, організацію обліку та внутрішнього контролю у ТОВ «Союз».

Проаналізовано проблемні питання розрахунків з оплати праці, стан обліку та внутрішнього контролю розрахунків з працівниками на підприємстві.

Запропоновано шляхи вдосконалення системи обліку та контролю у ТОВ «Союз», зокрема, проводити річний перерахунок податку на доходи фізичних осіб, розроблено форму для розрахунку резерву відпусток.

Ключові слова: заробітна плата, системи оплати праці, форми оплати праці, єдиний соціальний внесок, податок на доходи фізичних осіб, військовий збір, податкова соціальна пільга, резерв відпусток.

ANNOTATION

Chuprikova J.A. «Accounting and control of calculations on wages and deductions for compulsory insurance (for example LLC «Soyuz»)».

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 «Accounting and taxation» under the master's program «Accounting, audit and taxation in the management of business activity». – Odessa National Economic University. – Odessa, 2018.

The work deals with theoretical aspects of accounting and control of payment calculations and deductions for compulsory insurance, organization of accounting and internal control at LLC «Soyuz».

The problem issues of payment calculations, the state of accounting and internal control of settlements with employees at the enterprise were analyzed.

The ways of improving the accounting and control system at LLC «Soyuz» are offered, in particular, to carry out an annual tax deduction for personal income tax, a form for calculating the vacation reserve has been developed.

Keywords: wages, wage systems, wage forms, single social contribution, personal income tax, military expense, tax social benefit, vacation reserve.